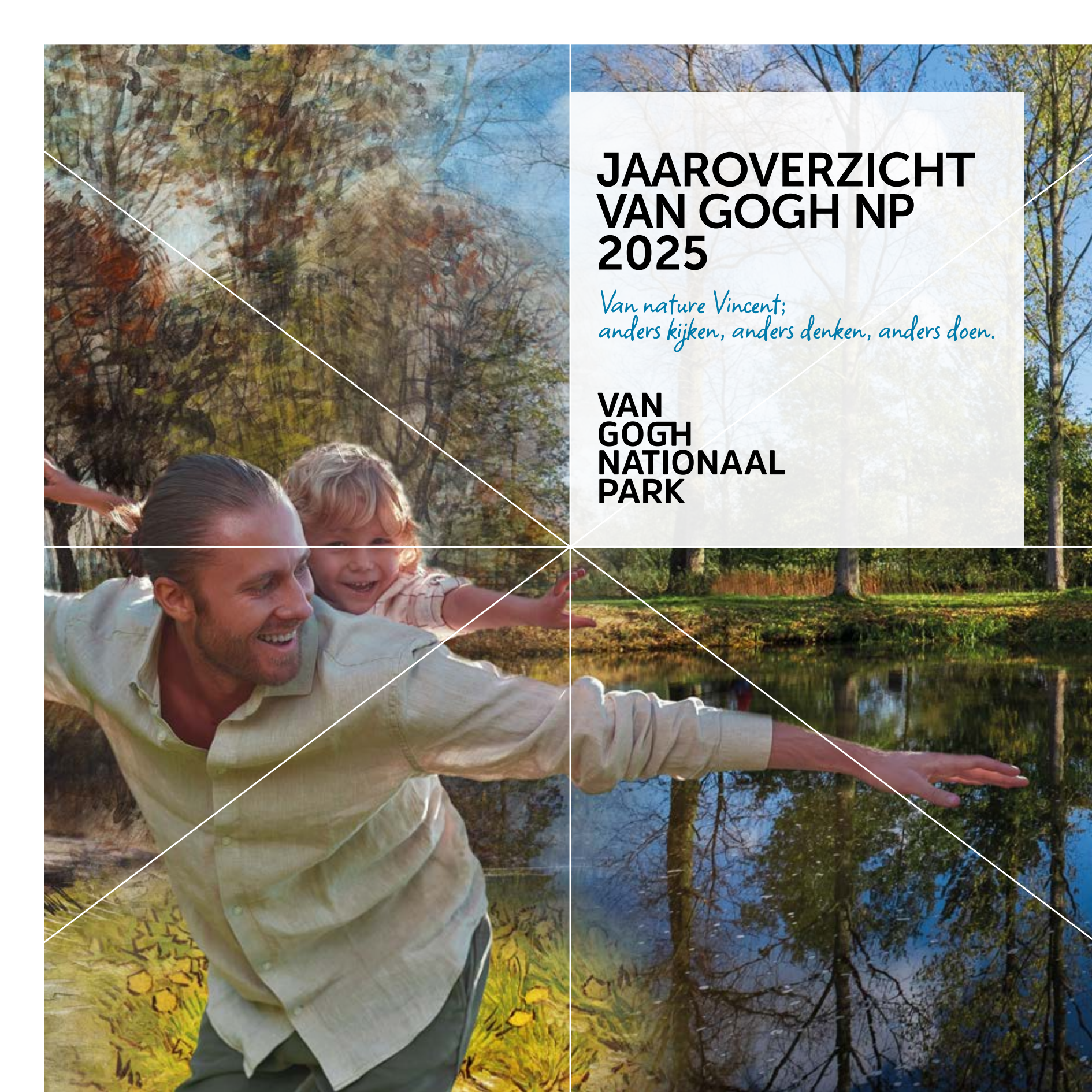

JAAROVERZICHT VAN GOGH NP 2025

*Van nature Vincent;
anders kijken, anders denken, anders doen.*

**VAN
GOGH
NATIONAAL
PARK**

JAAROVERZICHT
VAN GOGH NP
2025

VAN
GOGH
NATIONAAL
PARK

*Van nature Vincent;
anders kijken, anders denken, anders doen.*

Inhoud

Voorwoord	pag 7
Van Nature Vincent	pag 9
1 Tijdlijn in vogelvlucht	pag 12
2 Focusprogramma's	pag 20
3 Activiteiten	pag 26
4 Academie	pag 32
5 Ateliers en inspiratie	pag 34
6 In de media	pag 38
7 Partners	pag 42

Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag van 2025, het eerste jaar voor het Van Gogh Nationaal Park als volwaardig nationaal park. Het huidige partnerschap met ruim 70 organisaties is verder uitgebreid zodat kon en kan worden gebouwd aan een groen, mooi, gezond en vitaal landschap in een Brabantse regio waar economische groei de politieke agenda's beheerst.

In 2025 hebben we belangrijke stappen gezet in het gezamenlijke perspectief voor ons als nationaal park, de erfgoedlocaties van Van Gogh Sites Foundation en Van Gogh Homeland als vertrekpunt voor alle activiteiten: Van Nature Vincent; anders kijken, anders denken, anders doen. Daarmee is ook de publiekscommunicatie voor het eerst centraal ondergebracht op de vernieuwde website www.vangoghnationaalpark.nl met een deel voor bezoekers en een deel voor partners. Halverwege het jaar zijn ook bruine borden geplaatst langs de Brabantse snelwegen. Zo wordt steeds duidelijker waar we voor staan als nationaal park, volop in ontwikkeling in de beweging die we willen maken. Deze en andere hoogtenpunten treft u aan in het jaarverslag. Het komend jaar gaan we accenten leggen bij natuur en gezondheid, waarbij we in samenwerking met het Nationale Parkenbureau en de Brabantse Van Gogh partners een collectieve aanpak opzetten. Met de onderwijsinstellingen zetten we stappen op het gebied van kennisontwikkeling waarmee we ook de toekomstige generaties kunnen verbinden aan onze opgaven.

Van Gogh Nationaal Park blijft zich inzetten voor een vitale en gezonde leefomgeving met een grote kwaliteit aan natuur en landschap, die bijdraagt aan een sterk vestigingsklimaat. We geloven in de waardevolle combinatie van verbeeldingskracht en doorzettingsvermogen. Vincent van Gogh is hiervoor de inspiratiebron en de verbinder tussen sectoren. Op basis van onze missie werken wij dagelijks aan het verduurzamen van de samenleving en het verbeteren van de biodiversiteit: de groeiende economie in deze regio is sterk afhankelijk van de groene kwaliteit van onze leefomgeving. Van Gogh Nationaal Park is de gezamenlijke gids naar een natuurinclusieve toekomst in een landschap waar natuur en economie elkaar blijvend versterken.

Namens bestuur van de Stichting,
Annemarie Moons
Geert-Jan van Schijndel

Namens de directie,
Twan Tiebosch
Frank van den Eijnden

De collectieve merkwaarden (interne waarden)

Onderzoekend

Onconventioneel

Expressief
vermogen

Wilskracht

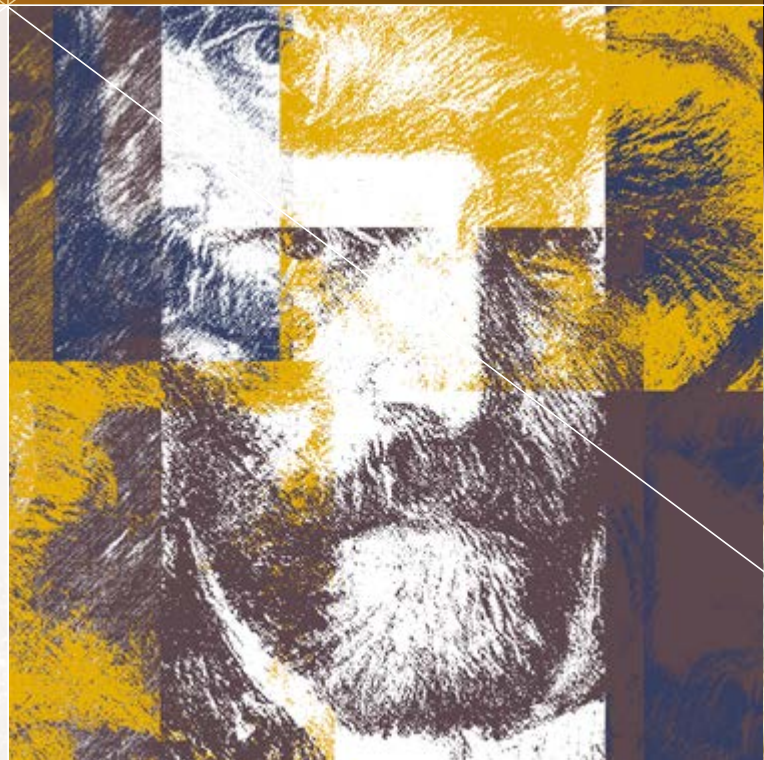
Experimenteren

Bezieling

Kernboodschap

Als samenwerkende Van Gogh organisaties in Brabant inspireren we mensen om anders te kijken, anders te denken en anders te doen, in de geest van Vincent.

Door natuur, landschap, erfgoed en kunst te verbinden, stimuleren we creativiteit, bewustwording en vernieuwend ondernemerschap, voor een duurzaam leven en een toekomstbestendige, kwalitatieve Brabantse samenleving.

Van nature Vincent; anders kijken, anders denken, anders doen.

Op 30 maart 2025 lanceerden Van Gogh Nationaal Park, Van Gogh Sites Foundation en Van Gogh Homeland, samen met de Van Gogh Kerk Etten-Leur en Van Gogh Village Nuenen het collectieve narratief voor Van Gogh in Brabant. Onder het motto 'Samen sterker' zijn een gezamenlijke ambitie en uitgangspunten in een convenant gepresenteerd waarin we onze krachten bundelen om het Van Gogh-verhaal van Brabant op een heldere en impactvolle manier te vertellen.

We willen hiermee:

- de legitimatie van Van Gogh in Brabant voor iedereen begrijpelijker maken
- elkaar versterken
- het bereik van onze gezamenlijke activiteiten vergroten én spreiden
- meer maatschappelijke impact realiseren

Vanaf nu treden we naar buiten als samenwerkende Van Gogh organisaties in Brabant met de collectieve uiting:

**"Van nature Vincent;
anders kijken, anders denken, anders doen."**

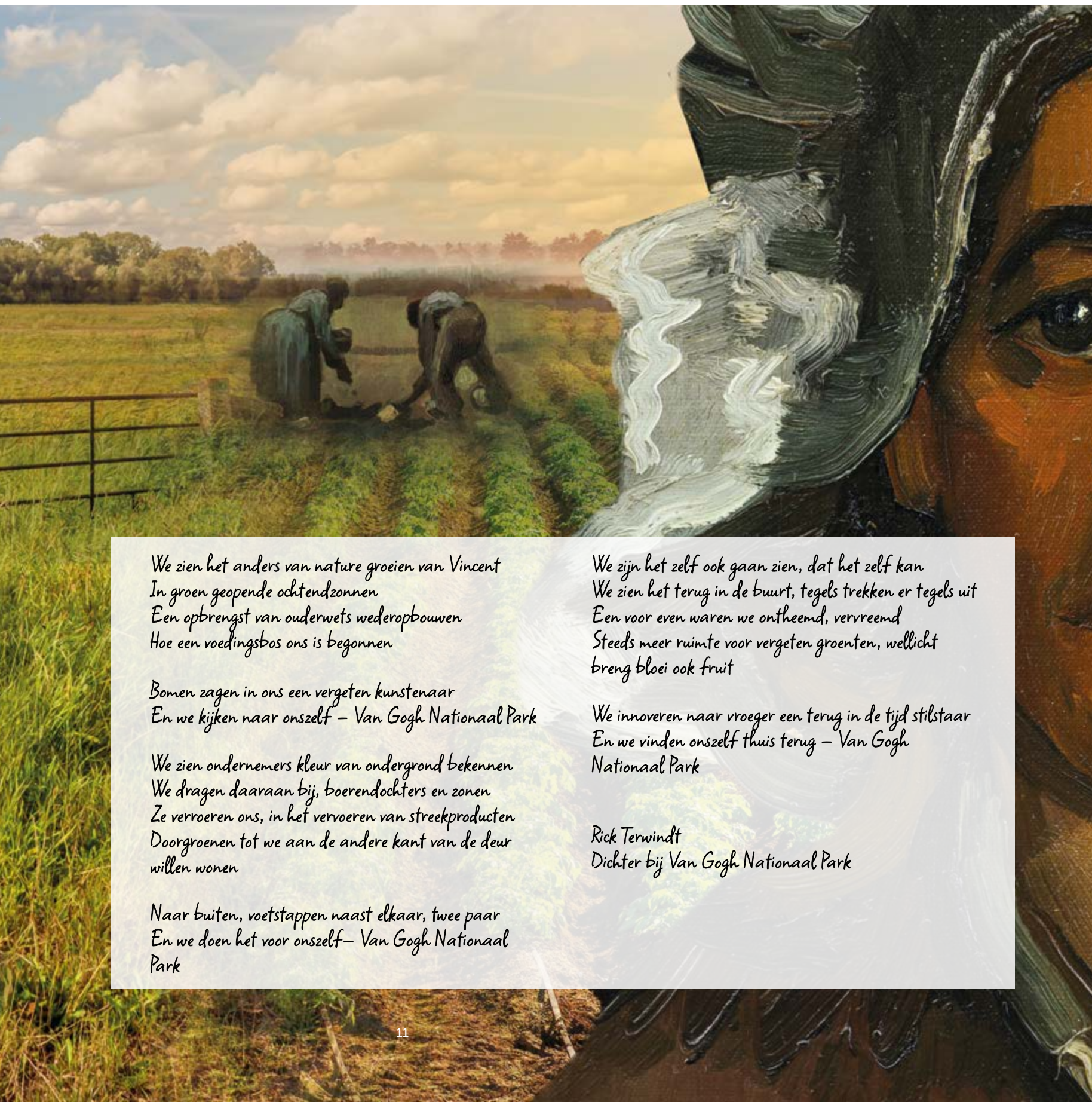
Deze organisaties werkten weliswaar al samen maar nog niet op basis van dezelfde werkwaarden. (zie het schema hiernaast)

Op basis van de gezamenlijke werkwaarden en de uitgebreide verkenningen naar een gemeenschappelijke werkwijze is de kernboodschap geformuleerd.

De samenwerkende Brabantse Van Gogh organisaties willen mensen inspireren om anders te kijken, anders te denken en anders te doen, in de geest van Vincent. Door natuur, landschap, erfgoed en kunst te verbinden, worden creativiteit, bewustwording en vernieuwend ondernemerschap voor een duurzaam leven en een toekomstbestendige, kwalitatieve Brabantse samenleving gestimuleerd.

Voor de schermen is Van Gogh Nationaal Park als bestemming leidend voor de consument, met bebording, social media, etc. De website www.vangoghnationaalpark.nl is in die geest aangepast. De in 2025 vernieuwde website kent naast het bestaande (informatie)deel voor partners nu ook een (belevings)deel voor bezoekers.

We zien het anders van nature groeien van Vincent
In groen geopende ochtendzonnen
Een opbrengst van ouderwets wederopbouwen
Hoe een voedingsbos ons is begonnen

Bomen zagen in ons een vergeten kunstenaar
En we kijken naar onszelf – Van Gogh Nationaal Park

We zien ondernemers kleur van ondergrond bekennen
We dragen daaraan bij, boerendochters en zonen
Ze vervoeren ons, in het vervoeren van streekproducten
Doorgroenen tot we aan de andere kant van de deur
willen wonen

Naar buiten, voetstappen naast elkaar, twee paar
En we doen het voor onszelf – Van Gogh Nationaal
Park

We zijn het zelf ook gaan zien, dat het zelf kan
We zien het terug in de buurt, tegels trekken er tegels uit
Een voor even waren we ontheemd, vervreemd
Steeds meer ruimte voor vergeten groenten, wellicht
breng bloei ook fruit

We innoveren naar vroeger een terug in de tijd stilstaar
En we vinden onszelf thuis terug – Van Gogh
Nationaal Park

Rick Terwindt
Dichter bij Van Gogh Nationaal Park

1

TIJDLIJN 2025 IN VOGEL- VLUCHT

Van Gogh Nationaal Park is het eerste Nationale Park in een nieuwe vorm, waarin partners samen werken aan de versterking van natuur, landschap en biodiversiteit, met meerwaarde voor ecologie, economie en sociaal-maatschappelijke kwaliteiten in een stedelijke regio met 1,5 miljoen inwoners.

1 januari

Twan Tiebosch nieuwe directeur
Van Gogh Nationaal Park ►

18 januari

Waarom Brabant Behaagt?

Informatie over dit focusprogramma
op de nieuwe landingspagina

12 Februari

Zesde editie Academie Van Gogh NP gestart ▼

25 februari

Jan Buys neemt afscheid en Liza Simons neemt het stokje over

nieuwe programmamanager Brabants Bodem

26 maart

Van bloeiende amandelbloesem naar een notenbos:

inspiratie uit de Academie

25 maart

ASML opent landschap in Van Gogh Nationaal Park

30 maart

Samen sterker: onze gezamenlijke Van Gogh-ambitie en -campagne

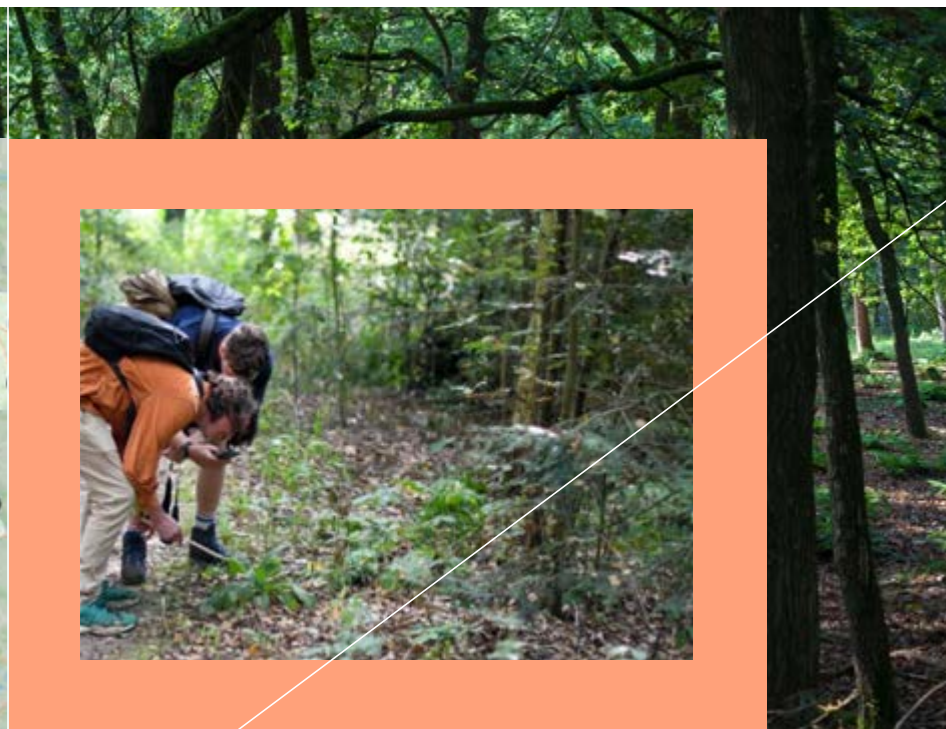

1 april
**Brabant is meer dan 200
wandelstartpunten rijker**

16 april
**Campagne 'Tegel eruit,
maaltijd erin' gaat van start**

13 mei
Dag van het nationaal park

21 mei
Brabant vergroent massaal!

1 juni

Annemarie Moons

nieuwe voorzitter Van Gogh Nationaal Park

19 juni

Van Gogh Nationaal Park volop in beeld tijdens jaarcongres VNG

4 juni

Brabantse akkerbouwers

krijgen korting op biodivers groenbemestermengsel via actie 1001ha

23 juni

Van Gogh Nationaal Park langs de Brabantse snelwegen

2 juli

Verbinding & inspiratie tijdens dubbelsymposium Van Gogh Nationaal Park

4 september

Aankondiging nieuwe editie Academie in 2026

20 augustus

Jade Reforestry op Land van kien:
alumni Academie aan het woord

18 september

Eyckenlust wordt buitenlab binnen Van Gogh Nationaal Park

24 september

**Land van Ons nieuwe partner
Van Gogh Nationaal Park**

30 september

**Samenwerking met Natuur-
huisje in de Wouwervallei**

9 oktober

**MONA Project binnen Van Gogh
Nationaal Park internationaal
bekroond**

15 oktober

**Van Gogh Nationaal Park
viert eerste verjaardag met
documentaire De Onderstroom**

27 oktober
Expositie van Van Gogh
Nationaal Park Masterclass
Fotografie & Storytelling

18 november
Afsluiting 6e editie Academie
Van Gogh NP

20 oktober
Van Gogh Nationaal Park met
de Boerenpoort op de DDW

27 november
Atelier Van Gogh Nationaal Park

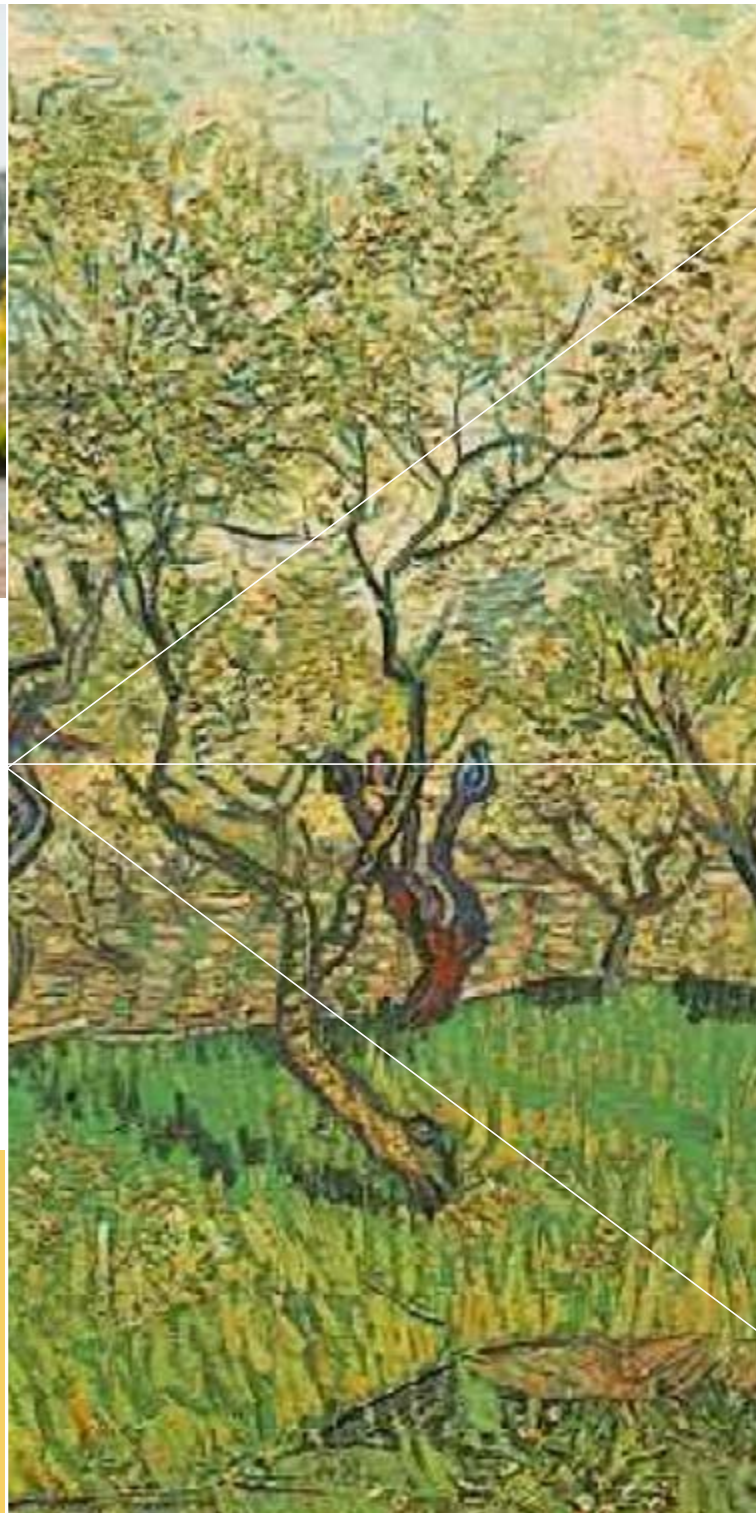
15 december

Brabantse aanpak in Van Gogh Nationaal Park is wereldwijd voorbeeld voor duurzaam toerisme

18 december

Van Gogh Nationaal Park op de NiM25, met Living Lab als onderdeel daarin

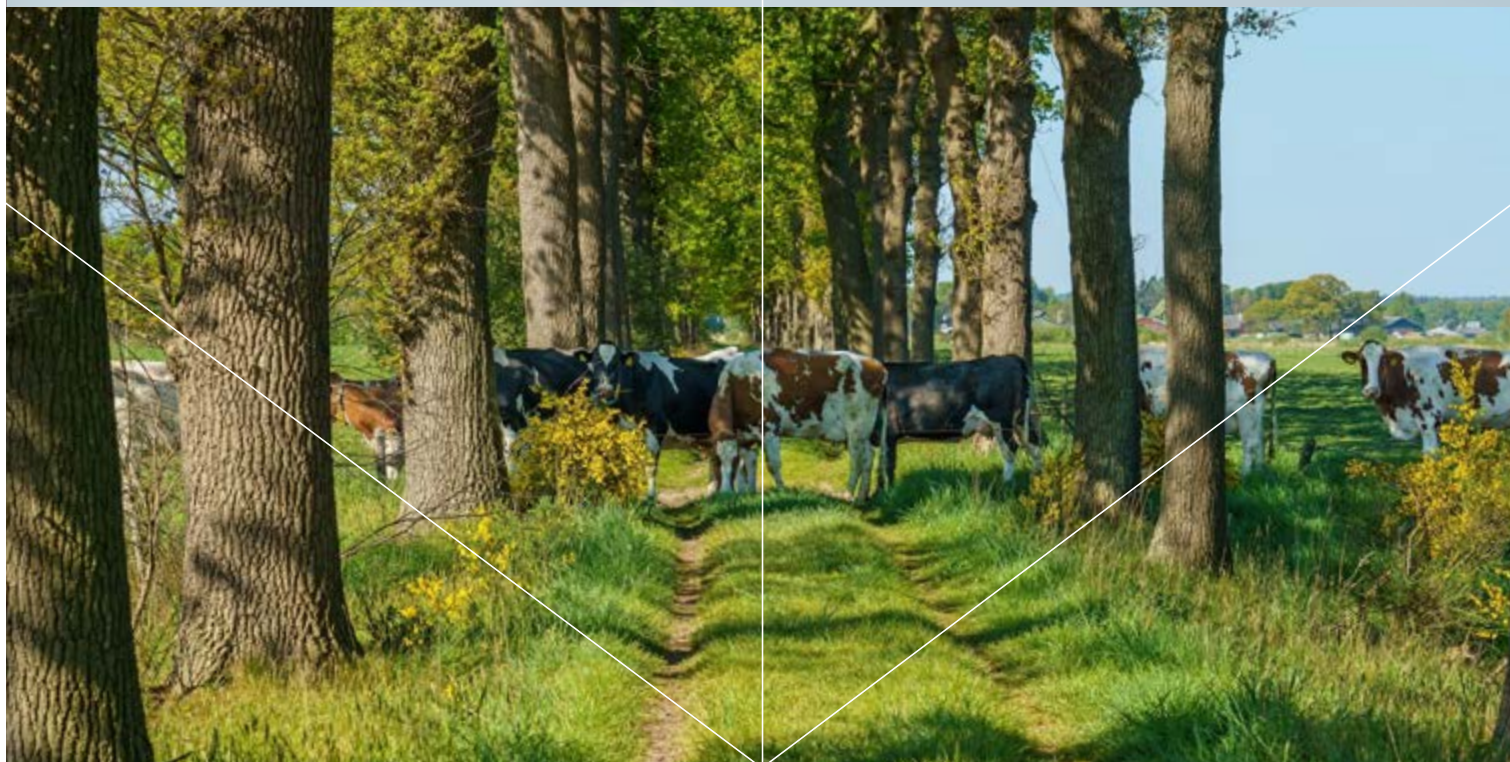
2

FOCUS- PROGRAMMA'S

Brabant Behaagt

Onze provincie beschikt over een Stimuleringsregeling Landschapselementen, een van de meest complete subsidieregelingen in Nederland voor de aanleg en het beheer van groenblauwe dooradering. Provincie, gemeenten en waterschappen stellen gezamenlijk budget beschikbaar voor deze unieke regeling. Het huidige instrumentarium in Nederland en Brabant is onvoldoende om de gewenste impuls voor 10% groenblauwe dooradering voor elkaar te krijgen. Brabants Landschap heeft in 2024 in samenwerking met Van Gogh Nationaal Park subsidie ontvangen van het toenmalige ministerie van LNV voor het ontwikkelen en testen van nieuwe instrumenten om een impuls te kunnen geven aan de realisatie van nieuwe groenblauwe dooradering op landbouwgronden. De in dit kader

ontwikkelde instrumentenkoffer Doordacht Dooraderd is tijdens een symposium in Boxtel op 2 juli 2025 opgeleverd. Het symposium, het aantal deelnemers én de pilots in Oirschot en Best, waren een succes. [Doordacht Dooraderd](#) is voor geheel Nederland beschikbaar. Brabants Landschap heeft, als trekker van Brabant Behaagt, voor de vervolgfase van Brabant Behaagt bij provincie Noord-Brabant een aanvraag 'uitvoeringsimpuls groenblauwe dooradering', gedaan, in voorbereiding voor de uitrol van de inzet van de nieuwe instrumenten in Van Gogh NP en de rest van Noord-Brabant. Het Landschapsfonds Van Gogh NP levert een belangrijke bijdrage aan een nieuwe samenwerking met Friesland-Campina, Rabo, ASR en Boerennatuur om op lange termijn (18-30 jaar), als aanvulling op de provinciale stimuleringsregeling landschap (stila, 6 jaar) de beheerkosten te garanderen.

Brabants Bodem

Binnen Van Gogh Nationaal Park is Brabants Bodem een grootschalig uitvoeringsprogramma met een eigen stuurgroep en projectleiding. Brabants Bodem maakt zich sterk voor een goede beloning van duurzaam boeren. Sinds 2020 zet het programma zich in om samen met partners uit de praktijk te werken aan doelsturing in de melkveehouderij. Ondernemers die inzetten op de verduurzaming van plantaardige teelten worden ondersteund, nieuwe vormen van grondgebruik onderzocht en ondernemers gestimuleerd om op nieuwe manieren samen te werken.

De kracht van Brabants Bodem is dat het samen gedaan wordt met agrarische ondernemers. Met deze praktische insteek van het programma koos Brabants Bodem ook

het afgelopen jaar voor projecten die experimenten in de praktijk mogelijk maakten.

Vanuit de Brabantse biodiversiteitsmonitor werkte het programma ook dit jaar aan doelsturing voor de melkveehouderij. Er ligt een plan voor de doorontwikkeling van doelsturing voor Akkerbouw op zandgrond Brabant breed. Daarnaast zijn de eerste leergemeenschappen in de melkveehouderij gestart.

Naast doelsturing werkt het team met pioniers op het gebied van Agroforestry en voedselbossen aan de aanplant van bomen en struiken. Gestart is met een project voor de opschaling van de teelt van Boekweit en voor mechanische onkruidbestrijding is een training ontwikkeld.

Middels onze bijdrage is er 301 hectare kruidenrijkgrasland en 190 hectare groenbemester gezaaid. Ondernemers en

beleidsmakers bezochten het symposium voor het 5-jarig bestaan van Brabants Bodem. Het landschapslabel voor de afzet van lokale producten is nog steeds in ontwikkeling en vraagt ook het komende jaar nog aandacht.

Een onderzoek naar het gebruik van vaste mest bij boomteelt leverde haar eerste onderzoeksresultaten en wordt ook in 2026 voortgezet. Ook wordt een onderzoek afgerond over de kansen van ecosysteemdiensten.

Met het Van Gogh Nationaal Park als kraamkamer werkt Brabants Bodem projecten op naar een Brabants schaalniveau. Toegankelijk voor een grote groep ondernemers die zich dagelijks inzetten voor een toekomstbestendige en duurzame land- en tuinbouw.

Ook het komend jaar liggen er al projecten klaar om van start te gaan op het gebied van o.a. doelsturing,

samenwerken, teeltonderhoud en projecten die zich richten op het snijpunt van verdienmodel en verduurzaming.

Brabants Versailles

In het project Brabants Versailles (voorheen Versailles van het noorden) zijn verschillende partijen met elkaar de uitdaging aangegaan om het boomkwekerijlandschap van de toekomst vorm te geven. Met toegevoegde waarde voor productieve natuur, verhoging van de biodiversiteit en verbetering van de waterhuishoudkundige situatie. Maar waarin ook volop ruimte te vinden is voor een krachtige positionering van het ondernemerschap in de boomteelt en met meerwaarde voor (de beleving van) het landschap.

Op basis van een eerder, onder leiding van West8, opgesteld ontwerp voor het boomteeltcluster Uden-

hout-Haaren (een integraal perspectief en narratief voor de toekomst van het boomkwekerijlandschap) willen de betrokken boomkwekers en gebiedspartijen samenwerken aan het in de praktijk brengen van het geschetste toekomstperspectief. De boomkwekers Udenhout-Haaren en Treeport Zundert hebben zich daarvoor verenigd in Treeport.

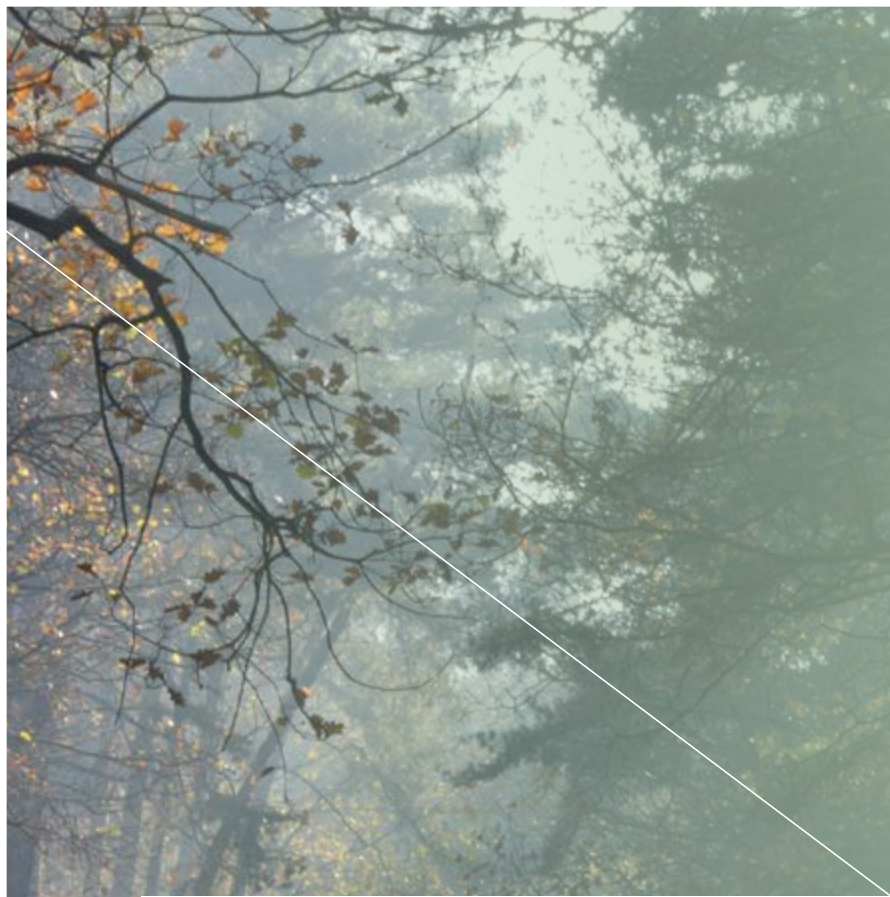
ZLTO heeft in 2025 met de boomkwekers en partners van Van Gogh NP (gemeenten, waterschap, terreinbeheerders en burens) het projectplan Brabants Versailles opgesteld. De organisatie bestaat uit drie werkgroepen en een klankbord. Er is begonnen met een inrichtingsplan voor landschapskamers (per boomteeltcluster), bedoeld om op te schalen; voor elke kamer wordt een plan en bestek opgesteld. In december is een aanvraag/fiche ingediend in het kader van de Aanpak Landelijk Gebied Loonse en Drunense Duinen (ALG LDD) voor het cluster Uden-

hout-Haaren; er is nog geen definitief besluit. Ook bij andere Gebiedsgericht aanpakken (GGA's) wordt een aanvraag gedaan.

In 2025 is ook aansluiting en afstemming gezocht met de gebiedsontwikkeling Oostflank Tilburg-Oisterwijk waar wordt gewerkt aan de integratie van natuur en landschap, wonen en werken en natuurinclusieve landbouw en boomteelt.

Brabant Beleeft

Het Europese project MONA spant zich in om duurzaam toerisme te ontwikkelen door recreatiedruk te spreiden en tegelijkertijd de natuurgebieden beter toegankelijk te maken. Hiervoor worden in België, Frankrijk, Nederland en Duitsland projecten gerealiseerd die zijn gericht op het veranderen van reisgedrag naar de natuur, betere spreij-

ding van recreatiedruk door aanpassing in startpunten en routes én het beïnvloeden van keuzes via gezamenlijke communicatie. De effecten worden gemonitord en geanalyseerd door de Katholieke Universiteit Leuven en Buas. Door de patronen hierin te analyseren wordt een goed beeld gevormd over de noodzakelijke maatregelen en het effect daarvan op de bezoekersstromen. De geleerde lessen dienen als maatstaf voor andere Europese regio's.

Van Gogh Nationaal Park is trotse partner in het MONA Partnerschap. De Brabantse projecten worden in Van Gogh National Park gerealiseerd. Brabant Partners is via Routebureau leadpartner, wat inhoudt dat zij de regie voert over het gehele project en eindverantwoordelijk is voor de voortgang en financiële en inhoudelijke eindverantwoording.

In 2025 is door Brabant Partners [Wandelstarter.nl](https://www.wandelstarter.nl) geïntroduceerd. Deze kaart biedt een overzicht van

wandelroutes, startpunten en de bijbehorende voorzieningen in het landelijk gebied in Brabant. Op deze manier is het voor de recreatieve wandelaar gemakkelijker vindbaar en aantrekkelijker om dichterbij huis te recreëren en wordt de recreatiedruk op natuurgebieden verminderd. Van Gogh NP is hiermee doorgedrongen tot de laatste zes meest duurzame bestemmingen wereldwijd.

Als verbijzondering van de startpunten is in 2025 de Boerenpoort ontwikkeld om zo bezoekers te verleiden en te spreiden van de natuurgebieden naar het cultuurlandschap. In combinatie met nieuwe inkomsten voor boerderijlocaties (verkoop streekproducten, streekwinkel en of terras). In de gemeente Best is een eerste vergunningsaanvraag gedaan voor een eerste locatie Tante Kay. Doel is in 2026 op minimaal vijf plekken nieuwe Boerenpoorten te realiseren.

De Boerenpoort is een samenwerkingsproject van ZLTO, Kunstloc Brabant, Brabant Partners en Van Gogh Nationaal Park. De ontwikkeling van de pilot is mogelijk gemaakt dankzij een bijdrage van Samen op de Hoogte.

Brabant Groeit

Van Gogh Nationaal Park is aanjager en katalysator voor een groen, mooi, gezond en vitaal Brabants gebied, tot in het hart van dorpen en steden. Eén van de vijf focusprogramma's is het vergroenen van steden, dorpen en bedrijventerreinen. Van Gogh NP is geland in de verstedelijkingsakkoorden, die in Brabant inzetten op stedelijke ontwikkeling met aandacht voor gezondheid en groen.

Projectontwikkelaars Heijmans, BPD Ontwikkeling en Synchron zijn partners van Van Gogh NP. In de

overgangen van stad en land kijkt Van Gogh NP met hen en met woningbouwcorporaties naar het doortrekken en ontsluiten van groene structuren. Het in 2025 ontwikkelde concept Boerenpoorten is daar een concreet resultaat van.

De rol van Van Gogh NP is vooral agenderend, daarmee ook zoekend naar placemaking als aanjager voor gebiedsontwikkeling.

Ten aanzien van het verduurzamen van bedrijven-terreinen richt Werklandschappen van de toekomst zich op mens en natuur op bedrijventerreinen; in Brabant gecombineerd met Grote Oogst. Daar voegt Van Gogh NP creativiteit en kunst/cultuur aan toe.

3

ACTIVITEITEN

Jaar van de aardappel

Tegel eruit, maaltijd erin

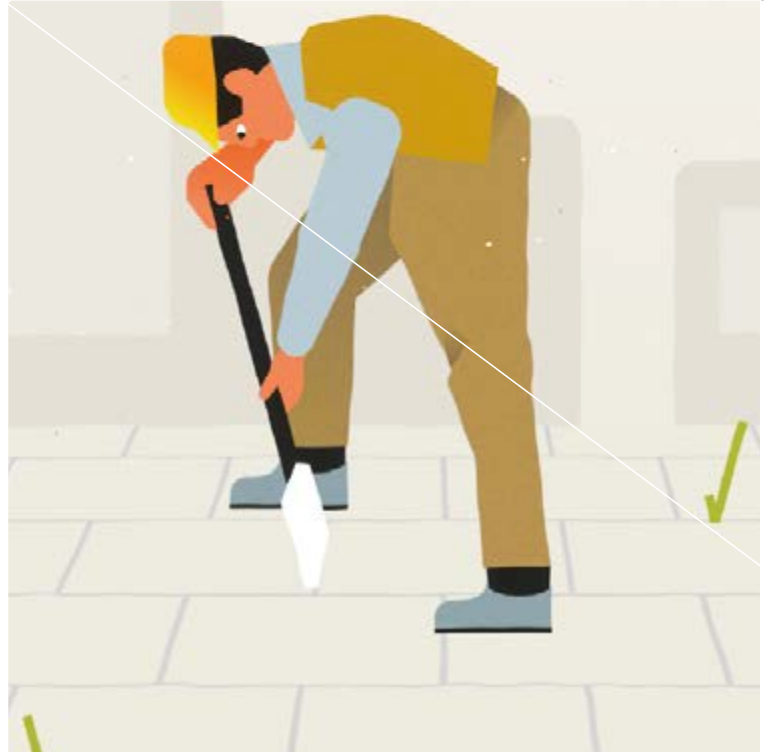
In 2025 was het 150 jaar geleden dat 'de Aardappeleters', het eerste meesterwerk van Vincent van Gogh, werd gemaakt. Vanzelfsprekend was dit gegeven aanleiding voor de musea in Zundert, Nuenen en Het Noordbrabants Museum om de aardappel centraal te stellen in de aangeboden tentoonstellingen.

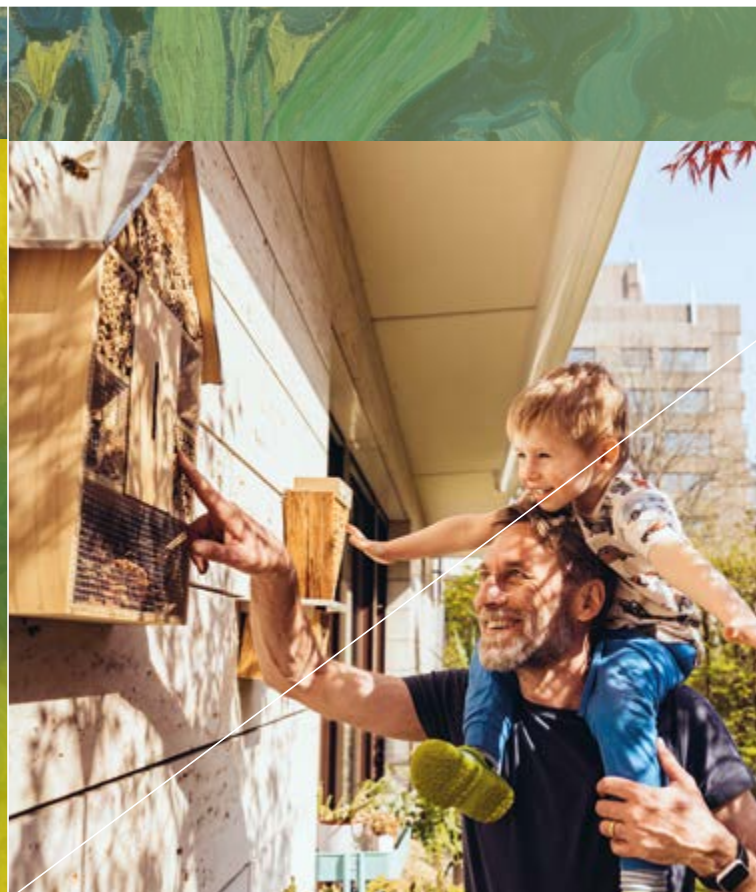
Van Gogh Nationaal Park nam de gelegenheid aan om in de geest van 'Anders doen' inwoners op te roepen om aan te haken bij de landelijke tegelwipcampagnes. Met 'Tegel eruit, maaltijd erin' kregen 1000 Brabanders de mogelijkheid om een maaltijd-zaaipakket te bestellen bij Brabants Streekgoed. Met deze bijzondere campagne is er gedurende het voorjaar op een bijzondere wijze aandacht gevraagd voor vergroening in de woonomgeving én hebben we 1000 gezinnen kennis laten maken met de mogelijkheid om eten te bestellen uit de korte keten.

Positief voor:

- De biodiversiteit
- Bekendheid Van Gogh landschapslabel en Brabants Streekgoed
- Gezond eten van eigen bodem

Hier wilde bij zijn

Het tweejarig project 'Van Gogh Nationaal Park – Hier wilde bij zijn' (2024-2025) is mede mogelijk gemaakt door de provincie Noord-Brabant en Natuurhuisje. Met als doel het bijenlandschap (leefgebied van bestuivers/wilde bijen in) Van Gogh NP te versterken. Het project bevat de onderdelen: bewustwording, stimuleren en faciliteren van lokale initiatieven en (structurele) inbreng en aandacht voor bestuivers in (lang)lopende projecten.

Naar voorbeeld/'methodiek' van het deelgebied Landpark Pauwels, waar in 2024 met lokale partijen en vrijwilligersorganisaties (en met hulp van de WUR) is gewerkt aan versterking van het leefgebied van

bestuivers, is in 2025 gestart met eenzelfde aanpak in het deelgebied Oostflank Tilburg-Oisterwijk. In 2025 is wederom aan twee IVN-afdelingen de participatieprijs 'De Hommel' uitgereikt. De handreiking 'Hier wilde bij zijn' is uitgebreid met een hoofdstuk over boomteelt. En er is met Van Gogh NP, Bijenland-schap West-Brabant, Brabants Landschap en een 7-tal landelijke partijen (met Provincie Overijssel als leadpartner), voor de Europese LIFE subsidieregeling, het project PolliNature ingediend, teneinde Hier wilde bij zijn (uitgebreider en met meer inzet) na 2025 te kunnen voortzetten tot en met 2030.

Gezondheid

Van Gogh Nationaal Park is één van de vier nationale parken die, in samenwerking met het Collectief Natuur-inclusief – domein Gezondheid, onderzoeken of en hoe nationale parken kunnen bijdragen aan natuur en gezondheid. Er is in 2025 gewerkt aan de ontwikkeling van een brede, integrale pilot, waarin jongeren, kennisinstellingen, natuurorganisaties en gemeenten samenwerken aan mentale gezondheid. De ambitie is om met behulp van living labs, lerende gemeenschappen, bij te dragen aan de mentale en fysieke gezondheid van jongeren (15-30 jaar) en hen tegelijkertijd duurzaam te verbinden met de natuur; wat kan het NP doen voor jongeren, wat kunnen jongeren doen voor het NP.

Het project is een gezamenlijke inspanning van een aantal partners als Avans, Nature For Health, IVN, GGD en gemeenten. In 2025 is verkend (onder andere door een afstudeeropdracht van een studente Van Hall Larenstein) hoe een lerende gemeenschap op een fysieke ontmoetingsplek te creëren. Een plek waar activiteiten, maatschappelijke opgaven en onderzoeksprojecten samenkomen, als broedplaatsen voor samenwerking en innovatie door en voor jongeren. In de eerste helft van 2026 wordt, om te beginnen, minimaal één plek gerealiseerd in Van Gogh NP, samen met de Van Gogh Sites Foundation en Green Escape.

Monitoring

Van Gogh Nationaal Park wil de ambitie uit het Masterplan waarmaken. De partners willen resultaten zien; het is dus zaak de resultaten zichtbaar te maken. In 2025 hebben PON-Telos en Six Fingers, in opdracht

van het Parkbureau Van Gogh NP, een Plan van Aanpak Monitoring opgeleverd. Daarin is geïnventariseerd welke indicatoren behulpzaam zouden kunnen zijn, gekoppeld aan de ambities in het Masterplan, de doelen in de uitvoeringsagenda en de doelen van de beweging Van Gogh NP. Per focusprogramma is een selectie ('top 5') gemaakt uit de indicatoren uit het Plan van Aanpak Monitoring, uitgaande van de behoeften van de partners.

Omdat het Parkbureau Van Gogh NP beschikt over beperkte capaciteit en middelen is het uitgangspunt te monitoren wat moet/nodig is, met minimale inzet van uren en euro's. Zo veel mogelijk gebruik makend van bestaande (data)bronnen, landelijk en/of provinciaal en aansluitend bij (in 2026 nog te maken) landelijke afspraken over te monitoren resultaten.

Educatiestrategie Van Gogh Nationaal Park

In 2025 is in samenspraak met ca. 25 educatieve partners gesproken over de strategie hoe we met educatie meer betrokkenheid bij het landschap van Van Gogh Nationaal Park bewerkstellingen bij bewoners en bezoekers, zowel jong als oud. Op basis van deze gesprekken heeft IVN Natuureducatie de educatiestrategie ontwikkeld die in kernteam en regiegroep is vastgesteld. De strategie is opgebouwd rondom vier educatieve verhaallijnen die de basis vormen hoe we de komende jaren samen willen werken:

1. Het bekenlandschap als ruggengraat van een levend landschap
2. Van Gogh Nationaal Park start bij je voordeur
3. Aardappeleters van de toekomst
4. Natuur als meesterwerk

Voor de verhaallijn "aardappeleters van de toekomst" is een leerlijn uitgewerkt voor het basisonderwijs van groep 1 tot en met 8. Hier wordt in 2026 gevolg aan gegeven.

Onvergetelijke natuurbeleving in de Loonse en Drunense Duinen

In de Loonse en Drunense Duinen hebben we een educatief programma voor basisscholen in de regio van groep 1 tot en met 8. Het aanbod is erop gericht om kinderen een onvergetelijke natuurbeleving te bieden. Onder begeleiding van vrijwillige en opgeleide schoolgidsen gaan ze de natuur in en is het een welkome invulling van actief onderwijs in de schoolomgeving. Zo kennen we het programma van takkenhoedjes waarbij kinderen van 4-5 jaar de ondergestoven bomen ontdekken in de duinen. En voor de oudere kinderen het Van Gogh Mysterie waar ze in het landschap op zoek gaan naar het verdwenen schilderij. In 2025 hebben in totaal 2500 kinderen van 80 schoolklassen een onvergetelijke natuurbeleving gehad. Ten opzichte van 2024 zijn dat de helft minder leerlingen. Oorzaak hiervoor is het wegvallen van een aantrekkelijk programma door strengere eisen van de terreinbeheerder. Maar zeker ook het feit dat scholen steeds moeilijker ouders kunnen werven voor het heen-en-weer vervoer.

Van Gogh Nationaal Park start bij je voordeur

In 2025 hebben we verkend hoe de aangesloten gemeenten bij van Gogh NP al actief zijn met het verder vergroenen van buurten en tuinen. Op basis van de 3 – 30 – 300 vuistregel is een atlas ontwikkeld die inzicht geeft hoe de stand van zaken is qua vergroenen buurten en tuinen. Daarin zijn kansrijke gemeenten en buurten zichtbaar. In 2026 gaan we in samenwerking met de gemeenten de lopende initiatieven meer verbinden en versterken. Zo zijn in Van Gogh NP inmiddels 6 groene gezonde buurten opgestart waar inwoners actief betrokken zijn bij de kwaliteit van hun éigen leefomgeving.

Soortenchallenge rond de dag van het Nationaal Park

Rondom de dag van het Nationaal Park op 24 mei hebben alle nationale parken meegedaan aan een soortenchallenge. In twee weken tijd zijn bijna 5000 soorten in nationale parken geteld. De verzamelde gegevens vormen voor de nationale parken waardevolle informatie. Het geeft een beeld van de verschillende soorten die er groeien en leven, soms komen ook verrassende soorten naar voren. De gegevens worden opgenomen in een wereldwijd biodiversiteitsplatform. Organisaties gebruiken de gegevens actief voor het volgen van de verspreiding van soorten en klimaatverandering, vroegtijdige waarschuwing voor invasieve uitheemse soorten, het monitoren van ziektedragers en burgerparticipatie. Ook in het Van Gogh Nationaal Park hebben verschillende organisaties actief meegedaan aan de soortenchallenge. De tiijftaf was hierbij de meest getelde soort. Ook in 2026 gaan we in Van Gogh NP actief aan de slag met een soortenchallenge.

4

VAN GOGH NP ACADEMIE

Van Gogh Nationaal Park wil graag een versneller en ondersteuner van maatschappelijk relevante en urgente initiatieven en processen zijn. De Van Gogh NP Academie is de tussenruimte waarin betrokken partners, stakeholders en initiatiefnemers samen kunnen experimenteren.

Academie editie 6

In het voorjaar van 2025 startte een gloednieuwe editie van de Academie en op 12 november 2025 lieten de deelnemers via hun eindpitch zien welk onomkeerbaar beginnetje ze in hun project, initiatief of droom hebben gezet. Ook werd stilgestaan bij wat ze zoal geleerd en ervaren hebben. En wat ze nog nodig hebben. Een betere plek om dit te laten zien dan in het vernieuwde Heerkenshuis in Udenhout is bijna niet denkbaar.

Stuk voor stuk zijn deze hemelbestormers initiatiefnemer van maatschappelijk relevante projecten die bijdragen aan een mooie, groene en gezonde leefomgeving. Met Van Gogh Nationaal Park -Academie- als 'Tussen-ruimte' en buitenboordmotor voelen de deelnemers van de Academie zich gesteund en zien ze dat ze er niet alleen voor staan.

Netwerkmiddag alumni

Op 24 september 2025 vond een netwerkmiddag plaats voor alumni van de Academie. Met een grote groep aanwezigen doorliepen we een inspirerend programma.

Oproep nieuwe deelnemers Academie 7

In 2025 is alle samenwerkingspartners aangeboden kandidaten aan te dragen voor een nieuwe editie van de Academie Van Gogh Nationaal Park. Deze start in februari 2026.

De Onderstroom cadeau

Ter ere van het 1-jarig bestaan van Van Gogh Nationaal Park plaatsten we op 15 oktober 2025 de documentaire-film 'De Onderstroom' online. Je kunt de film [hier](#) bekijken.

In de Van Gogh Nationaal Park Academie hebben inmiddels ruim 50 dromers, denkers en doeners stappen gezet om hun projecten in dit gebied te concretiseren. De documentairefilm De Onderstroom zet de lens op vijf van deze mensen in het Van Gogh NP in de provincie Noord-Brabant die de onderstroom vertegenwoordigen. Vanuit hun verlangen, passie en intrinsieke motivatie werken ze aan een mooi, groen en gezond Brabant. Ze zijn exemplarisch voor heel veel mensen die zich inzetten als pionier, ambassadeur of voorleever.

5

ATELIERS VAN GOGH NP

Partnerbijeenkomsten en inspiratie

Dubbelsymposium 2 juli 2025

Op 2 juli werd het dubbelsymposium Brabants Bodem - Brabant Behaagt, bij Boerderij & Gasterij 't Dommeltje in Boxtel, druk bezocht; 200 deelnemers woonden presentaties en workshops bij.

's Morgens werd er door bestuurders en programma-managers terug- en vooruitgeblikt op 5 jaar Brabants Bodem: de samenwerking, kansen, resultaten en toekomstperspectieven die de kracht van Brabants Bodem markeren.

Dorieke Goodijk vertelde over het ontstaan van doelsturing en hoe de binnen Brabants Bodem ontwikkelde Brabantse BiodiversiteitsMonitor hierbij heeft geholpen. Verder werd de zaal getrakteerd op een reflectie door Katrien Termeer, hoogleraar Bestuurskunde bij de WUR, die de gasten meenam in 'Small Wins', waarmee zij aanstuurt op de

We zien het opgroeien, open groeien van boerenpoorten
Die weer langzaam leren te doorlopen
Leren open te staan, een hand in hand in groen
Van een vernieuwd applaus van klaprozen, we hopen

Als vroegblinders nemen we de liefde van Van Gogh waar
En we houden voor onszelf – Van Gogh Nationaal Park

We zien boeren en het boeren daarachter
Zien we een maakkennis volwassen verloren gaan
We doorlopen liefdevol onderhouden groen
Even rechtop, waar we het dichtst bij de natuur staan

We begroeten duidelijk hardop voor elkaar
En we schrijven voor onszelf – Van Gogh Nationaal Park

We zien een andere kijk op tussen de koeien opgroeien
In een kruidenrijk, zien we de akkers achter de akker
Wandelpaden omarmen, boerengronden behagen
Een vergeten leven in een net op tijd geworden wakker

We denken eraan en kijken er anders naar
En we menen tot onszelf – Van Gogh Nationaal Park

inzet van kleine stappen voor diepgaande verandering. 's Middags was er volop (landelijke) aandacht voor de afronding van de startfase van Brabant Behaagt, door de uitreiking van het rapport Doordacht Dooraderd: 'instrumenten voor de groenblauwe dooradering van het agrarisch gebied in Nederland' aan Louise Vet (Deltaplan Biodiversiteitsherstel, hoogleraar ecologie), Annemarie Moons (voorzitter Van Gogh Nationaal Park) en Linda Böcker (manager Natuur ministerie LNV). Tijdens de presentatie van het Van Gogh Landschapsfonds vond ook de ondertekening van de samenwerkingsovereenkomst met Trees 4 all-in het kader van Brabant Behaagt plaats.

Atelier 27 november 2025

In het Atelier Van Gogh NP op 27 november stond 'Verbeeldingskracht in gebiedsontwikkeling' centraal. De partners van Van Gogh Nationaal Park en van Van Gogh Homeland werden getraakteerd op inspirerende presentaties. Van Jeroen Veldkamp over het gezamenlijke narratief Van nature Vincent. Voorzitter Annemarie Moons blikte terug op het eerste jaar Nationaal Park met formele status en Winy Maas keek vooruit naar de eerste Van Gogh Homeland Manifestatie in Tilburg. Bijna 100 deelnemers maakten daarna in de deelsessies ook nog kennis met het concept De Boerenpoort, de Design Challenge Watermolenlandschappen en Het Inktatelier.

NiM25 8-10 december 2025

Op 10 december streek de landelijke Natuurinclusief Manifestatie (NiM25) van het Collectief Natuurinclusief neer in Van Gogh NP, in de Brabanthallen in Den Bosch. Van Gogh NP gaf acte de présence met een eigen kraam en was onderwerp en/of locatie van gesprek in diverse eigen én (partner)presentaties. Zoals Van Gogh NP Academie, Natuur op Recept, Samen investeren in het landschap van morgen: het Van Gogh Landschapsfonds, De Oogst van Morgen, National Park City (Breda Stad in een Park), Ademruimte, Lancering Change the Story (Onderstroom als 1 van de films), Wandelstarter in Van Gogh NP, natuur en gezondheid nationale parken. Op 8 en 9 december vonden er in het kader van de NiM ook al een aantal excursies en evenementen in Van Gogh NP plaats, onder andere over Ademruimte, Green Escape en landgoed Eijckenlust. Bekijk [hier](#) de terugblik.

6

IN DE MEDIA

2 januari 2025

In de media naar aanleiding van een uitgebreid interview met Van Gogh Nationaal Park en Vaderland

Primeur voor het Van Gogh Nationaal Park in Brabant. 'Marketing? Van Gogh was een enorme liefhebber van de natuur'

<https://www.trouw.nl/duurzaamheid-economie/primeur-voor-het-van-gogh-nationaal-park-in-brabant-marketing-van-gogh-was-een-enorme-liefhebber-van-de-natuur~b43e8d81/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

24 maart 2025

In de media naar aanleiding van samenwerking met ASML

<https://www.bd.nl/oirschot/asml-behaagt-het-brabantse-landschap-50-000-struiken-in-van-gogh-nationaal-park~a59dffae/>

<https://www.ed.nl/best/asml-behaagt-het-brabantse-landschap-50-000-struiken-in-van-gogh-nationaal-park~a59dffae/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

<https://www.stal-en-akker.nl/artikel/1240305-bekende-chipfabrikant-asml-stapt-in-brabants-agrarisch-natuurbeheer-langjarige-beheerscontracten-voor-boeren/>

26 mei 2025

In de media naar aanleiding van nieuwe voorzitter Van Gogh Nationaal Park

<https://brabantinbusiness.nl/nieuws/annemarie-moons-nieuwe-voorzitter-van-gogh-nationaal-park>

https://www.nritmedia.nl/kennisbank/49049/Moons_wordt_voorzitter_Van_Gogh_Nationaal_Park/?topic-sid=18

<https://www.monumentaal.com/annemarie-moons-stuurt-van-gogh-park-aan/>

6 juni 2025

In de media naar aanleiding van artikel in VNG Magazine

<https://vng.nl/artikelen/brabant-zoekt-de-balans-in-het-van-gogh-nationaal-park>

26 juni 2025

In de media naar aanleiding van de bebording Van Gogh Nationaal Park

<https://www.marketingtribune.nl/algemeen/nieuws/2025/06/van-gogh-langs-de-brabantse-snel-wegen/index.xml>

27 juni 2025

In de media naar aanleiding van een opiniestuk

<https://www.bd.nl/opinie/van-gogh-nationaal-park-is-motor-van-maatschappelijke-verandering-niet-van-marketing~a7d72619/>

<https://www.bndestem.nl/tilburg/van-gogh-nationaal-park-is-motor-van-maatschappelijke-verandering-niet-van-marketing~a7d72619/?referrer=https%3A%2F%2Fwww.google.com%2F>

18 september 2025

In de media naar aanleiding van de samenwerking bij landgoed Eyckenlust

<https://www.bd.nl/brabant/landgoed-eyckenlust-in-beek-en-donk-nu-ook-onderdeel-van-van-gogh-nationaal-park~a287365d6/>

<https://www.ed.nl/laarbeek/landgoed-eyckenlust-in-beek-en-donk-nu-ook-onderdeel-van-van-gogh-nationaal-park~a287365d6/>

<https://platform-groen.nl/dashboard/nieuws/landgoed-eyckenlust-wordt-buitenlab-binnen-van-gogh-nationaal-park/>

<https://www.laarbeek.nl/eyckenlust-wordt-buitenlab-binnen-van-gogh-nationaal-park>

30 oktober 2025

In de media naar aanleiding van tips door Reishonger en Naturescanner

<https://www.reishonger.nl/zo-mooi-is-nederland/vijf-tips-voor-het-van-gogh-nationaal-park/>

<https://www.youtube.com/watch?v=s64gPNCXfTY>

15 december 2025

In de media naar aanleiding van de nominatie voor de Green Destinations People's Choice Award: over de Brabantse aanpak in Van Gogh Nationaal Park als voorbeeld voor duurzaam toerisme

<https://www.nritmedia.nl/kennisbank/49559/mona-project-van-gogh-nationaal-park-in-prestigieuze-green-destinations-top-100-stories-2025/?topic-sid=>

<https://nationaleparken.nl/nl/nieuws/mona-project-van-gogh-nationaal-park-top-100-duurzame-toerisme-initiatieven>

7

PARTNERS

Van Gogh Nationaal Park is niet meer en niet minder dan wat de gezamenlijke partners er met hun inzet en betrokkenheid van maken. Deze beweging is in 2025 weer verder gegroeid met een aantal nieuwe partners, die zich gaandeweg het jaar hebben aangesloten. Gemeente Hilvarenbeek zal zich in januari 2026 aansluiten als SOK-partner. Landdrift en Land van Ons zijn toegetreden als partner in natura:

- Landdrift richt zich op het omvormen van landbouwgrond in veelzijdige plekken waarin natuurherstel, kleinschalige voedselproductie en wonen elkaar versterken, met innovatieve concepten zoals off-grid woningen en tiny farms. Landdrift heeft sinds september een eerste plek gevonden bij landgoed Eyckenlust.
- Land van Ons haalt landelijk geld op bij particulieren en investeert in landbouwpercelen om die vervolgens natuurinclusief te verpachten. Land van Ons is geland bij de Sprankenhof in Udenhout.

Colofon

Jaaroverzicht 2025 Van Gogh Nationaal Park

Dit jaaroverzicht is gepubliceerd door Van Gogh Nationaal Park. Daarbij is dankbaar gebruik gemaakt van beeldmateriaal van derden met zorgvuldige bronvermelding, waar beschikbaar. Van dit jaaroverzicht is een kleine oplage gedrukt. Het digitale bestand is gepubliceerd op de website van Van Gogh NP. Aan deze publicatie kunnen geen rechten worden ontleend. Opmerkingen of vragen bij deze publicatie graag richten aan info@vangoghnationaalpark.nl.

Vormgeving Wanda van Riet

vangoghnationaalpark.nl

